

НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМ „СРБИЈА ПРОТИВ РАКА”

Министар
Проф др Томица Милосављевић

22. април 2009. Београд

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА - СВЕТ

Укупна смртност у свету 58,8 милиона људи (27,7 жена и 31,1 мушкараца), подаци СЗО 2004.

- Водећи узрок кардиоваскуларне болести, код 31,5% жена и 26,8% мушкараца
- Инфективне и паразитарне болести 15,6% жена и 16,7% мушкараца

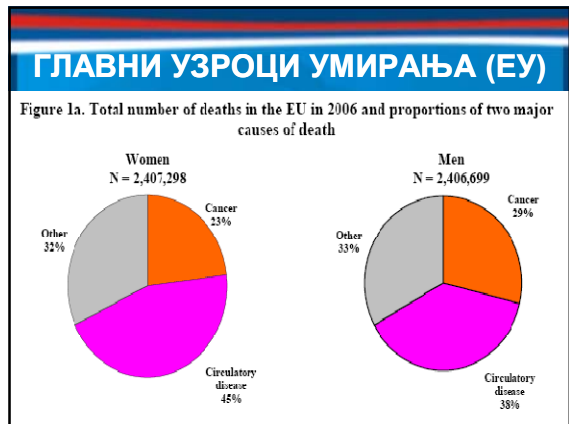
На трећем месту малигне болести 11,8% мушкараца и 13,4% мушкараца

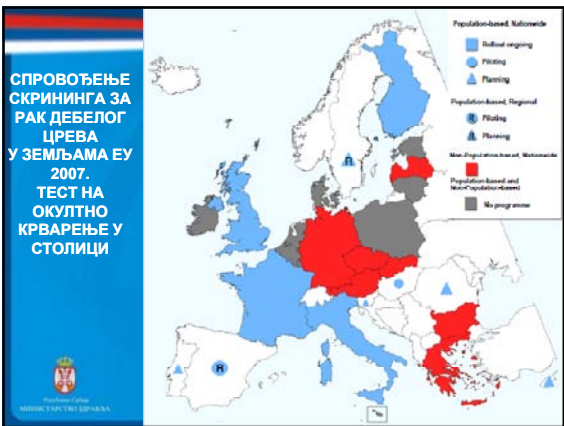
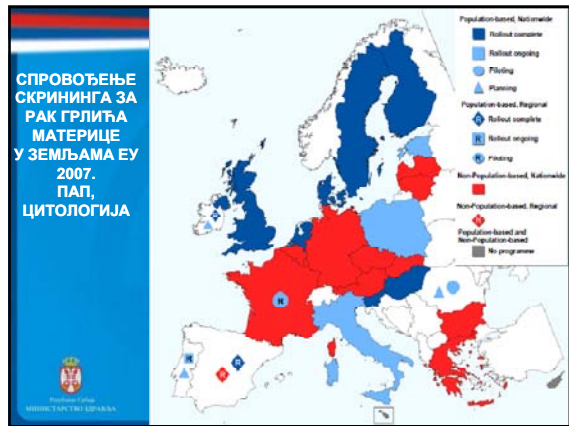
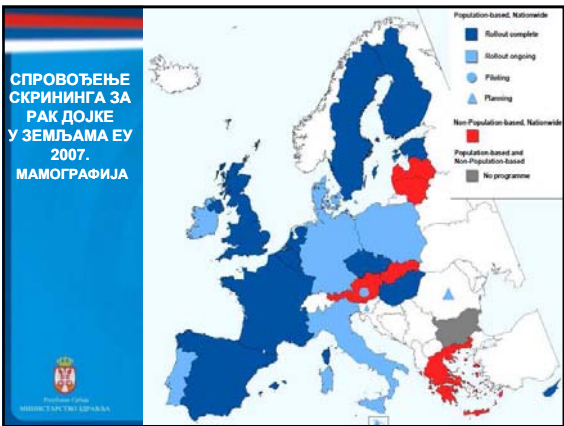
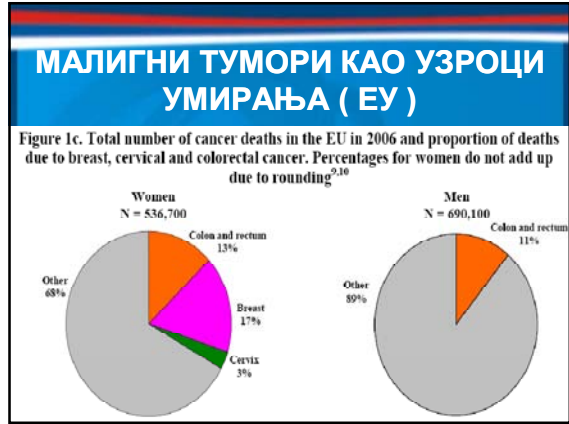
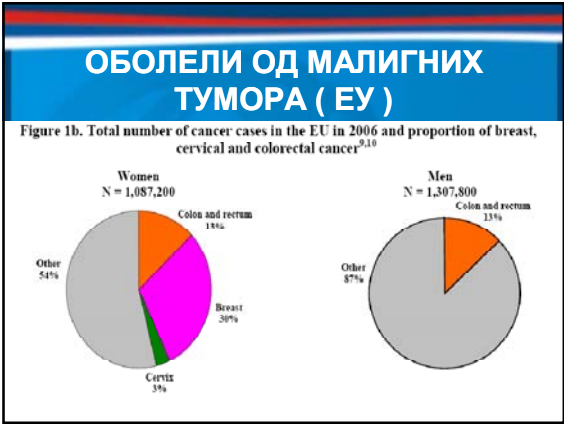

ЕПИДЕМИОЛОГИЈА (СВЕТ) МАЛИГНЕ БОЛЕСТИ

Водећи узроци умирања

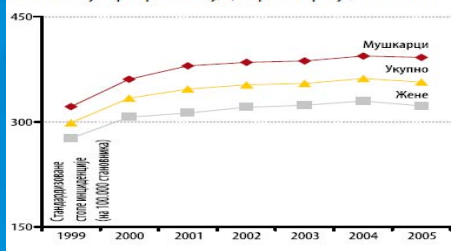
- код мушкараца рак плућа, а затим рак желуца, јетре, једњака, на петом месту рак колона и ректума
- код жена рак дојке, а затим рак плућа, рак желуца, рак колона и ректума,
- на петом месту рак грлића материце, а први узрок смртности жена у Африци и југоисточној Азији

Оболевање од малигнух тумора - Србија

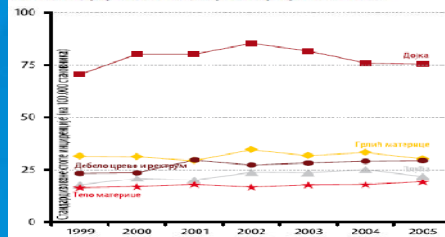
Графикон 41. Стандардизоване стопе* инциденције од малигнух тумора према полу, централна Србија, 1999–2005.

Извор: Регистар за рак централне Србије, Институт за јавно здравље Србије
*према стандардној популацији Европе

Оболевање од најчешћих врста малигнух тумора у Србији - жене

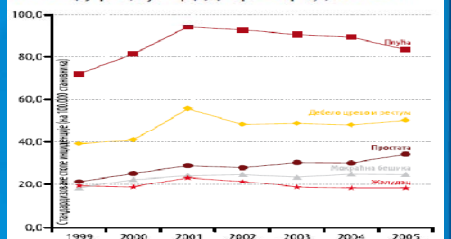
Графикон 43. Стандардизоване стопе* инциденције од водећих локализација рака, жене, централна Србија, 1999–2005.

Извор: Регистар за рак централне Србије, Институт за јавно здравље Србије
*према стандардној популацији Европе

Оболевање од најчешћих врста малигнух тумора у Србији - мушкарци

Графикон 42. Стандардизоване стопе* инциденције од водећих локализација рака, мушкарци, централна Србија, 1999–2005.

Извор: Регистар за рак централне Србије, Институт за јавно здравље Србије
*према стандардној популацији Европе

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- ♦ СМАЊЕЊЕ БРОЈА НОВОБОЛЕЛИХ И УМРЛИХ ОД МАЛИГНИХ БОЛЕСТИ
- ♦ ПОБОЉШАЊЕ РАНОГ ОТКРИВАЊА МАЛИГНИХ БОЛЕСТИ
- ♦ УНАПРЕЂЕЊЕ ДИЈАГНОСТИКЕ И ЛЕЧЕЊА МАЛИГНИХ БОЛЕСТИ
- ♦ УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЖИВОТА БОЛЕЛИХ И ЊИХОВИХ ПОРОДИЦА
- ♦ ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ОДГОВАРАЈУЋЕГ СТАНДАРДА УСЛУГА НА СВИМ НИВОИМА ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ
- ♦ УНАПРЕЂЕЊЕ НАУЧНИХ ИСТРАЖИВАЊА У ОНКОЛОГИЈИ

ВОДЕЋИ ПРИНЦИПИ ПРОГРАМА

- ♦ Остваривање програма – одговорност целе заједнице
- ♦ Мултисекторска сарадња и интерсекторско улагање у очување и унапређење здравља
- ♦ Сваки сектор друштва је одговоран за утицај својих активности на здравље
- ♦ Мере и активности засноване на доказима
- ♦ Свеобухватан и интегрисан приступ ради боље ефикасности и оптимизације коришћења ресурса

КЉУЧНЕ КОМПОНЕНТЕ ПРОГРАМА

- Свеобухватни приступ ка:
- Промоцији програма за унапређење здравља и услова радне и животне средине – примарна превенција
 - Усмеравању на особе са високим ризиком, обезбеђивању дијагностике и терапије – секундарна превенција
 - Повећању броја људи којима ће бити пружено ефикасно лечење и нега – терцијарна превенција
 - Обезбеђивању услова за квалитетан живот – рехабилитација и палијативно збрињавање

ПРИМАРНА ПРЕВЕНЦИЈА (КОРАЦИ 1 - 6)

- 1 – Здравствено просвећивање становништва
- 2 – превенција пушења
- 3 – унапређење исхране, повећање физичке активности и превенција гојазности
- 4 – превенција инфекција значајних за настанак малигних болести
- 5 – превенција и заштита од прекомерног излагања УВ зрацима
- 6 – заштита од изложености канцерогеним агенсима

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

РАНО ОТКРИВАЊЕ И СКРИНИНГ (КОРАЦИ 7-11)

- 7 – Рано откривање симптома - знакова болести
- 8 – скрининг за рак дојке
- 9 – скрининг за рак грлића материце
- 10 – скрининг за рак дебелог црева
- 11 – развој капацитета за тестирање наследне предиспозиције за рак

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

СЕКУНДАРНА ПРЕВЕНЦИЈА- ДИЈАГНОСТИКА И ЛЕЧЕЊЕ (КОРАК 12)

- Улога хирургије
- Улога радиотерапије
- Улога хемиотерапије
- Улога терапије матичним ћелијама

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

Промена организационе структуре здравствених установа које се баве лечењем онколошких пацијената (КОРАК 13)

- Оснивање Националне канцеларије за рак – координација свих учесника, израде водича, предлаже стандарде, спровођење програма, регистар

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

Проширење постојећих и повећање капацитета (КОРАК 14)

повећање броја дијагностичких центара за снимање магнетном резонанцијом, ЦТ скенери, ПЕТ скенери, мамографи...

повећање броја уређаја за спровођење радиотерапије

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

ТЕРЦИЈАРНА ПРЕВЕНЦИЈА (КОРАЦИ 15-19)

- 15 – Терапије подршке
- 16 – социјална инклузија оболелих од малигних обољења
- 17 – помоћ родитељима деце оболеле од малигних болести
- 18 – подстицање и подржавање улоге удружења пацијената и родитеља оболелих, добровољаца, као и других удружења
- 19 – увођење програма и активности везаних за унапређење психолошког статуса онколошких пацијената и чланова породица

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

ЕДУКАЦИЈА (КОРАЦИ 20-24)

- 20 – Побољшање основне обуке у онкологији
- 21 – побољшање обуке за остале профиле здравствених радника и сарадника
- 22 – континуирана медицинска едукација
- 23 – едукација нездравственог сектора
- 24 – едукација становништва

ИСТРАЖИВАЊА У ОНКОЛОГИЈИ (КОРАЦИ 25-28)

- 25 – обезбеђивање спровођења истраживања у онкологији
- 26 – скрининг учесталости и спектра генских алтерација које доводе до наследне предиспозиције за канцер у РС
- 27 – истраживање биологије тумора различитих локализација
- 28 – клиничка истраживања

МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА (КОРАЦИ 29 - 30)

- 29 – мониторинг, праћење програма примарне превенције, раног откривања и скрининга, дијагностике и лечења ...
- 30 – евалуација - праћење индикатора: смањење инциденције и преваленције, побољшање квалитета живота, обухват прегледима за рано откривање, побољшање знања у односу на факторе ризика

Хвала на пажњи !